

Els bons 'skins' addictes al 'crack'

AIDA SEGURA

NARRATIVA

Kief Hillsbery, *En peu de guerra*. Traducció de Josefina Caball. Columna. Barcelona, 2001.

Hi ha una Nord-Amèrica fastiguejada d'ella mateixa. De la seva autocomplaença, de la seva prepotència, del seu "som el centre del món i que Déu ens beneeixi", del seu infantilisme que exigeix un *happy end* en tot. D'aquest fastigueig existencial n'han sorgit veus literàries molt potents. Com ara Chuck Palahniuk, que en la seva primera novel·la traduïda al català, *Asfíxia* (Columna), ens fa simpatitzar amb les vivències d'un addicte al sexe que aprofita les sessions de teràpia per trobar companyes amb qui enllitar-se. I Dave Eggers, que amb *Una història commovedora, sorprenent i genial* (Columna) ens presentava un refrescant relat de dos germans tràgicament abocats a una esbojarrada i divertida orfanat. I George Saunders, amb els seus relats paròdics i kafkians recollits a *Pastoralia* (Edicions 62). I Heidi Julavits, que a *El palacio mineral* (Mondadori) recrea l'atmosfera opressiva d'una comunitat *red-neck* durant la Gran Depressió. I David Foster Wallace, considerat la millor d'aquestes noves veus, però que es mou entre la genialitat i les qualitats d'un bon somnifer (*La nina del pelo raro, Entrevistas breves con hombres repulsivos i Algo supuestamente divertido que nunca volveré a hacer*, totes tres a Mondadori).

La primera novel·la de Kief Hillsbery, col·laborador habitual de *Rolling Stone*, *Outside i Mountain Gazette*, la podem encabir també en aquesta nova narrativa que reclama el dret d'exercir una crítica despiedada en el marc d'una societat on l'autocrítica és un fenomen raríssim i on es pretén que l'individu sigui un s(x)imple consumidor amb un somriure crèdul penjat permanentment als llavis.

UN SORDMUT DE 16 ANYS

Radboy és el protagonista d'*En peu de guerra*. És un noi *punk* i sordmut de 16 anys que està descobrint l'homosexualitat i que s'evadeix de la seva situació amb les complicades piruetes que fa amb la taula de *skate*. Viu en una família violenta i disfuncional: dues germanes integristes catòliques, l'absència d'un germà tancat a la presó, un pare alcohòlic amb el costum d'aixecar la mà... Jonny-

boy, un *punk* excampió de *skateboard* addicte al *crack*, el salvarà d'aquest infern atonyinant el pare i ensenyant-li a Radboy les tres regles vitals: "Els que expliquen històries diuen mentides", "Passa dels herois" i "No prenguis mai decisions basades en la por". Jonnyboy, que té deu anys més que el seu jove protegit, està enamorat de Roarke, el líder madur d'una banda que provoca estralls en el panorama musical.

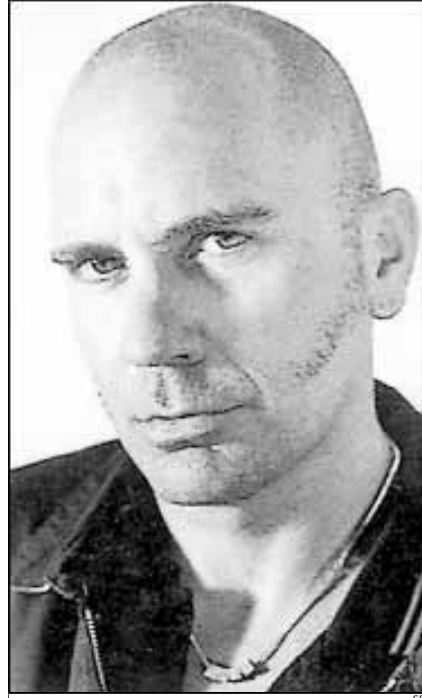
Tots dos, en Radboy i en Jonnyboy, decideixen fugir a San Francisco, pàtria dels homosexuals i, gràcies a la seva orografia, últimament també dels *skaters*. Hi coneixeran el Critter i en Finn, una parella gai de *skins* que té com a mitjà de subsistència la venda de *speed i crack*. Però no són uns *skins* feixistes i reaccionaris, sinó que proclamen per damunt de tot la llibertat de l'individu de fer el que li sembli sempre que això no perjudiqui als altres. Són uns *skins* estètics, diguem-ne. És clar que vendre drogues, encara que sigui amb la connivència de les dues parts, no se sap si és una activitat perjudicial o no, però en tot cas no és un tema per debatre en un suplement de cultura. Al grupet de marginals s'hi afegirà l'Ula, una comunista sueca que vetlla la seva germana a les portes de la mort.

Les històries d'aquesta particular família, on no podia faltar

una conilla com a animal de companyia, ens les explica Radboy amb la seva prosa elèctrica: una barreja de llenguatge d'e-mail, *slang* de *skaters* i reminiscències de sèries i pel·lícules de televisió. Un complex univers literari exempt de gramàtica i signes de puntuació i que la traductora Josefina Caball ha sabut captar molt bé. "Pensava en Radboy com si fos un DJ. Un DJ de paraules", va explicar Kief Hillsbery en una entrevista.

L'ELEMENT RESPONSABLE

Radboy, el membre més jove del grup, es convertirà en l'element responsable del benestar de tots ells: els farà menjar i vestir després de nits de disbauxa amb el *crack*, consolarà l'Ula de la mort de la seva germana, vigilarà la salut del Finn, que està malalt de sida, buscarà la conilla dissoluta pel carrer... Creixerà, acceptarà amb plaer la seva homosexualitat i s'adonarà que el seu problema i la seva gran sort és que és un noi rar amb una clara actitud anarquista. Proposarà al grup incendiar les oficines d'una empresa que es dedica a l'extermini de les sequoies. I el grup assentirà amb entusiasme. "No es tracta de representar la violència. És violència de debò per lluitar contra la seva violència contra la natura. És la guerra. I ja l'he declarada robant les claus de l'empresa", escriu Radboy. I

El novel·lista Kief Hillsbery

unes pàgines més endavant es planteja el problema de les hipotètiques víctimes de l'acció: «Perquè el que em surt de dins quan penso que pot morir algú encara que sigui per accident és: "De cap de les maneres podria carregar-ho a la meva consciència". A més a més, això de decidir sobre la vida i la mort de la gent encara que pensis que no ha de passar, és fer el paper de Déu. I ja hi ha massa gent que vol fer aquest paper. Només que no són els actors més adequats. Perquè els malparits egoistes que de vegades fan de Déu ho fan pels pitjors motius, mentre que la

gent enrotllada que vol canviar les coses i fer que la vida sigui millor per a tothom ara i al futur no fa res per por de fer mal a algú».

La seva acció antisistema acabarà malament principalment per a en Jonnyboy, que amb l'abús del *crack* oblidarà les seves tres regles vitals. Però l'experiència haurà valgut la

pena, sobretot si tenim en compte que ara en Radboy se n'ha creat de pròpies, de regles: que el conformisme i la submissió són els veritables enemics a combatre, i sobretot que no vol ser un estrany de si mateix com li passa a molta gent. Decideix apostar per un individualisme radical però sense deixar de banda els éssers i les coses que estima. Radboy s'ha enamorat d'un DJ i ara viuen junts. I ell també s'ha convertit en un DJ. Si no pot sentir les cançons amb les orelles les pot sentir amb el cap. Estimar i ser estimat és l'objectiu i la solució per Radboy.

Davant de tot això podríem pensar que Kief Hillsbery ha escrit una novel·la amb l'única voluntat d'escandalitzar i convertir-se un un bluf literari. Però realment aconseguix donar veu a aquest noi sordmut i a la seva família d'éssers marginats. És la veu d'aquells que no es conformen amb consumir i morir. És la veu dels que volen respostes a preguntes que potser encara no han estat formulades. I també és la veu d'aquells que pensen, com per exemple António Escotado, que el seu cos és un estat autònom on ningú a part d'un mateix pot decidir què o qui hi entra.

El filòsof feliç

ORIOL IZQUIERDO

LLIBRES RECUPERATS

A. Bladé Desumvila, *Francesc Pujols per ell mateix*. Pòrtic. Barcelona, 1967.

És el segon volum de la col·lecció *Memòries*. Protegeix la coberta, forrada en tela de color bordeus, una sobrecoberta carbassa, signada per Jordi Fornas. Al frontal, sobre el títol i el nom de l'autor, la fotografia d'una torre que us sembla haver vist, la Torre de les Hores de Martorell, i, dessota, el retrat siluetejat de Pujols, amb barret fort i posat abstret. A la contracoberta, sota una foto de l'autor, de ben baixa qualitat, la seva biografia. Bladé va néixer el 2 de març del 1907, va iniciar-se

en el periodisme tot just adolescent, va exiliar-se el 1939 a França i després a Mèxic, va publicar diversos treballs històrics, memorialístics i biogràfics, i va retornar al país el 1961. Va morir a Barcelona el 1995, divuit anys després de l'aparició d'aquest llibre.

LA RELACIÓ AMB PUJOLS

Bladé el dedica a Josep Tarradellas, Josep Fornas, Rafel Tasis i Faust Pujols, "amics i patrocinadors". L'obre, "a tall de pròleg", un text d'una cinquantena de pàgines titulat *El meu don Francesc Pujols*, on explica la seva relació amb Pujols i l'origen del llibre: "Aquestes pàgines són el fruit, més o menys madur, de les notes que vaig recollir parlant amb Francesc Pujols durant els primers dos anys, més aviat llargs, del nostre exili a

Montpeller". Les converses, presentades en primera persona com un llarg relat de Pujols que comença pel començament ("Jo vaig néixer el dia 11 d'agost de 1882..."), s'estenen en dinou capítols per vora de 400 pàgines denses, trencades per set plec de fotografies, on el reconeixereu al costat de Nicolau d'Olwer, Josep Pla, Pau Casals i Salvador Dalí. Després, hi ha encara una col·lecció de pensaments del filòsof, "caçats al vol i, per dir-ho així, informals i fora de text", i una vintena de pàgines de fragments de cartes de Pujols a Bladé. Presentats com a *Epíleg del compilador*, els dos darrers capítols recullen *Tres hores a la Torre de les Hores* i *La mort del filòsof*, que es va esdevenir el 13 de febrer del 1962.

Francesc Pujols és recordat avui, sobretot, com un perso-

natge pintoresc. I a fe que alguns dels seus títols semblen justificar-ho. Així, el *Concepte general de la Ciència catalana* (1918), que ressegueix un suposat corrent filosòfic genuïnament català que arrencaria en Ramon Llull per anar a parar a ell mateix. O la *Història de l'hegemonia catalana en la política espanyola durant el segle XIX* (1926). També, el *Manual d'hiparxiologia*, compendi del seu sistema filosòfic, després rebatejat com a *Pantologia. O la visió artística i religiosa de Gaudí* (1927), en què adoptava el rol de profeta per augurar la glòria futura de Gaudí. Diuen que Dalí s'hi va entusiasmar tant que va traduir l'assaig al francès. En això darrer no es va equivocar gaire per no dir gens, i aquest any de tantes efemèrides ho constatem a cada moment. I afirmacions així, qui gosaria refutar-les?: "La humanitat tendeix a la pau, a la higiene i a la ciència. Si no fos així, pitjor per a ella, perquè mentre hi hagi guerra, brutícia i estultícia no haurà acomplert el seu destí, que és la civilització".